Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	ETHOS-telling regio Midden-Ijssel
Zaaknummer	75889-2025
B&W vergadering	13 januari 2026
Portefeuillehouder	Mevr. G.H. (Gerria) Toeter
Behandelend ambtenaar	Simone van Bussel telefoon: 0629172184 e-mail: Simone.van.bussel@raalte.nl

Kennis te nemen van
De informatie over de ETHOS-telling.

Inleiding
Het Rijk heeft met het Nationaal Actieplan Dakloosheid 'Eerst een thuis' de ambitie uitgesproken om dakloosheid in Nederland structureel terug te dringen en dakloosheid uiterlijk in 2030 te beëindigen. Om dit te realiseren zijn betrouwbare gegevens nodig over de omvang van dak- en thuisloosheid. De huidige landelijke cijfers van het CBS zijn hiervoor onvoldoende. Deze schatting is slechts gebaseerd op het aantal mensen dat verblijft binnen de maatschappelijke opvang in de leeftijd van 18 t/m 65 jaar. Deze schatting is daardoor onvolledig en niet regionaal toegespitst.
Daarom nemen wij als regio Midden-IJssel vanaf oktober 2025 deel aan de vierde landelijke ETHOS-Light telling, samen met 10 andere regio's en in totaal 95 gemeenten. Dit wordt gedaan in samenwerking met het Kans fonds en de Hogeschool Utrecht. We zijn inmiddels gestart met de voorbereidingen. De komende tijd zullen er zoveel mogelijk organisaties betrokken worden om medewerking te verlenen aan de telling.
De ETHOS-telling brengt ook groepen in beeld die nu vaak onder de radar blijven, zoals jongeren die noodgedwongen bij bekenden op de bank slapen of een gescheiden vrouw die overdag werkt en 's nachts in haar auto verblijft. Via vragenlijsten krijgen we niet alleen inzicht in de aantallen dak- en thuisloze mensen maar ook in de redenen waarom iemand in deze situatie is beland. Deze informatie is essentieel om effectief beleid te maken en passende ondersteuning te bieden.

Kernboodschap
ETHOS staat voor *European Typology of Homelessness and Housing Exclusion* en is in Europa de meest gezaghebbende methode om dakloosheid te meten. Dak- en thuisloosheid wordt gedefinieerd als een gebrek aan volwaardige huisvesting, waarbij drie criteria gelden:

- Fysiek: de woning is in goede staat, groot genoeg en beschermt tegen weersinvloeden.
- Sociaal: de woning biedt privacy en ruimte om vrienden en familie te ontvangen.
- Wettelijk: er is rechtsbescherming, bijvoorbeeld via een huurcontract.

Binnen ETHOS-Light wordt iemand als dak- of thuisloos geteld wanneer er een tekort is op twee van deze drie criteria. De telling brengt niet alleen feitelijke dakloosheid in beeld, maar ook mensen zonder veilig eigen (t)huis. Deze definitie is overgenomen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid. *Hoe werkt de telling?*

De ETHOS-telling is een ‘point-in-time’ onderzoek: op een afgesproken dag tellen professionals alle bij hen bekende dak- en thuisloze personen via een korte, anonieme vragenlijst. De telling onderscheidt verschillende categorieën, zoals:

- Verblijf in openbare ruimte
- Noodopvang of tijdelijke opvang
- Uitstroom uit instellingen zonder perspectief op huisvesting of langer verblijf in een instelling omdat er geen passende vervolghuisvesting is.
- Niet-conventionele woonplekken (auto, kraakpand, vakantiewoning)
- Tijdelijk verblijf bij familie of vrienden
- Dreigende huisuitzetting

De regio Midden-IJssel neemt deel aan de landelijke ETHOS-Light telling om een beter beeld te krijgen van dak- en thuisloosheid. Deze telling is noodzakelijk omdat huidige cijfers onvolledig zijn en onvoldoende basis bieden voor effectief beleid. De telling vindt plaats op 12 mei 2026 en wordt uitgevoerd door gemeenten en lokale organisaties die zicht hebben op dak- en thuisloze personen. De resultaten dragen bij aan het realiseren van het Nationaal Actieplan Dakloosheid en het verbeteren van regionale ondersteuning. Hiermee zetten we een belangrijke stap richting het doel om dakloosheid structureel terug te dringen.

Vervolg

- **5 februari 2026:** Startbijeenkomst voor organisaties waarin uitleg wordt gegeven. Raadsleden worden hiervoor tevens uitgenodigd.
- **12 mei 2026:** Op 12 mei vindt de daadwerkelijke teldag plaats. Organisaties hebben na de teldag nog twee weken om de vragenlijsten digitaal in te vullen.
- **9 december 2026:** Landelijk persmoment met publicatie van resultaten door Kansfonds en Hogeschool Utrecht. De gemeenteraad wordt vooraf geïnformeerd via een raadsmededeling.

Communicatie

Na publicatie van de resultaten van de telling door het Kans fonds en Hogeschool Utrecht zal de gemeenteraad via een informatienotitie geïnformeerd worden.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Rob Zuidema